

OBSAH

Úvod	3
Zahájení vzdělávacího programu.....	4
Jsou radikální myšlenky dobré nebo špatné? Kdy je radikalismus nebezpečný, a kdy ne?	6
Co je to radikalizace? Proč používáme termín „radikalizace vedoucí k násilí“?	8
Odpovědnost pracovníků pracujících s mládeží v oblasti radikalizace mladých lidí	9
Jaké jsou varovné signály radikalizace?.....	10
Kteří mladí lidé jsou nejvíce ohroženi radikalizací?	11
Jak bychom měli mluvit s teenagery o extremismu?	12
Čtyři typy extremismu	13
Pravicový extremismus	15
Levicový extremismus	16
Jednorázová extremistická hnutí.....	16
Politicko-náboženský extremismus	17
Jak mohou rodiče chránit mladého dospívajícího před hrozbami v online prostředí?	17
Co mám dělat, když si myslím, že se můj žák radikalizuje?	19
Kteří dospívající jsou náchylní k radikalizaci?	21
Podívejte se na první dva výukové zdroje vytvořené v rámci projektu HYPER	22
Prozkoumejte další zdroj simulace HYPER	23
Prozkoumejte vzdělávací programy HYPER pro kolegy a rodiče, dobrovolníky a opatrovníky mládeže	24
Celkové hodnocení vzdělávacího programu?.....	25

Tato práce podléhá následující licenci
Creative Commons Attribution 4.0 International License.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Podpora Evropské komise při tvorbě této publikace nepředstavuje souhlas s obsahem, který odráží pouze názory autorů, a Komise nemůže být zodpovědná za jakékoliv využití informací obsažených v této publikaci.

Úvod

Tato příručka je určena především lektorům, školitelům a učitelům a umožňuje jim snadno implementovat „Vzdělávací program pro pracovníky s mládeží“. V příručce naleznete pokyny pro výuku, popis všech vzdělávacích aktivit a další nezbytné informace, které umožňují realizaci vzdělávacího programu.

Vzdělávací program podporuje neustálý profesionální rozvoj pracovníků s mládeží v první linii, jako jsou učitelé, komunitní pracovníci, pracovníci dětských zájmových skupin, různí poradci pracující s dětmi a rodinami, psychologové atd. Výcvikový program zahrnuje 20 hodin učení v učebně a 20 hodin samostudia.

Po absolvování tohoto vzdělávacího programu budou jeho účastníci schopni:

- Hrát aktivnější roli v prevenci nebezpečné radikalizace mladých lidí.
- Umět vysvětlit základní pojmy, jako je radikalizace, radikalismus, extremismus nebo terorismus.
- Zajistit lepší ochranu mladých lidí před nebezpečnými hrozbami online radikalizace.
- Využít 12 audiovizuálních vzdělávacích zdrojů vyvinutých v rámci projektu Hyper k prevenci radikalizace mládeže.
- Vysvětlit, proč používáme speciální termín „radikalizace vedoucí k násilí“.
- Promluvit si s mladými lidmi o radikalizaci správným způsobem.
- Ukázat, proč je internet oblíbeným nástrojem radikálů.
- Pojmenovat a stručně popsat čtyři typy extremismu.
- Rozpoznat varovné příznaky pokračující radikalizace u mladého člověka a vhodně reagovat.
- Být lepším pracovníkem s mládeží v první linii.

90 min

↓ AKTIVITA 1 ↓
Zahájení vzdělávacího programu

Jako trenér byste se měli účastníkům představit na začátku vzdělávacího programu. Můžete uvést své pedagogické zkušenosti a váš vztah k tématu školení. Je také dobré uvolnit atmosféru nějakým veselým příběhem, který souvisí s tématem nebo s vámi. Můžete také odhalit něco osobního, jako je vaše oblíbené přísloví, filmy nebo knihy, abyste účastníkům pomohli lépe vás poznat. Na začátku prvního tréninkového dne se účastníci obvykle cítí trochu nejistí. Proto potřebují vědět, co mohou očekávat. Představení programu školení je proto dalším vhodným krokem. Během představení programu můžete odpovědět na všechny otázky, které mohou mít účastníci ohledně programu, a můžete také přidat další informace, například o možnostech občerstvení atd.

Tip!

Program školení by měl být účastníkům poskytnut ještě před zahájením školení, aby věděli, co mohou očekávat. Můžete jim například dát program, když dorazí do učebny, nebo jim ho poslat e-mailem několik dní předem.

Tip!

Někteří lektori stanovují na začátku prvního dne konkrétní pravidla chování v učebně. Například pravidla nepoužívání mobilních telefonů během výuky, pravidla používání křestního jména nebo příjmení během diskusí v rámci bloků učení atd.

Vaším úkolem jako lektora během této úvodní aktivity je umožnit účastníkům vzájemné seznámení. Měli byste také identifikovat očekávání každého účastníka a jeho zkušenosti v oblasti radikalizace mládeže a její prevence. Pro tuto aktivitu budete potřebovat speciální vybavení - tři malé barevné papírové kruhy pro každého účastníka.

Nyní je vynikající příležitost dát účastníkům příležitost se navzájem poznat. Je také užitečné určit úroveň zkušeností a dovedností účastníků a identifikovat jejich očekávání a potřeby. Co očekávají, že se během vzdělávacího programu naučí a jaké jsou jejich motivace a potřeby?

Pokud chcete přilákat pozornost všech účastníků, aktivně je zapojte. Můžete to udělat například následujícím způsobem.

„Dámy a pánové, zde na flipchartu jsem předem napsal základní vzdělávací cíle našeho vzdělávacího programu. Za chvíli vám je představím. Vaším úkolem bude vybrat tři cíle, které považujete za nejatraktivnější nebo nejpotřebnější. „Teď vám dám tři malé barevné papírové kruhy, které použijete k označení vámi vybraných cílů, jakmile dokončím jejich krátké představení.“

Nyní stručně popište vybrané cíle učení (co se účastníci mohou naučit v rámci vzdělávacího programu). Můžete použít následující základní cíle.

Po absolvování vzdělávacího programu budete moci:

- Hrát aktivnější roli v prevenci nebezpečné radikalizace mladých lidí.

- Umět vysvětlit základní pojmy, jako je radikalizace, radikalismus, extremismus nebo terorismus.
- Umět zajistit lepší ochranu mladých lidí před nebezpečnými hrozbami online radikalizace.
- Umět využít 12 audiovizuálních vzdělávacích zdrojů vyvinutých v rámci projektu HYPER při prevenci radikalizace mládeže.
- Umět vysvětlit, proč používáme termín „radikalizace vedoucí k násilí“.
- Snadněji komunikovat s mladými lidmi o radikalizaci správným způsobem.
- Umět vysvětlit, proč je internet oblíbeným nástrojem pro radikály.
- Umět pojmenovat a stručně popsat čtyři typy extremismu.
- Umět rozpoznat varovné příznaky probíhající radikalizace u mladého člověka a přiměřeně reagovat.
- Umět být lepším pracovníkem v první linii při práci s mládeží.

Poté vyzvěte účastníky, aby přišli k flipchartu a označili své tři upřednostňované cíle učení třemi barevnými kruhy. Výsledkem je názorný přehled, který ukazuje skutečné preference účastníků.

Poté požádejte každého účastníka, aby odpověděl na následující otázky:

- Jaké je vaše jméno a jaké je vaše povolání?
- Jaké vzdělávací cíle jste si vybrali a proč?
- Mohli byste přidat nějaké zajímavé informace o sobě, jako jsou vaše koníčky, oblíbené aktivity nebo něco jiného?

Na konci aktivity byste jako trenér měli poskytnout krátké shrnutí. Shrňte, jaké cíle učení se účastníkům zdají nejužitečnější nebo nejzajímavější. Měli byste také účastníkům poděkovat za informace a můžete jim slíbit, že během vzdělávacího programu zohledníte jejich preference.

Tip!

Identifikace vnitřních očekávání účastníků je zásadní. Pokud školení neodpovídá přáním a očekáváním účastníků, nebudou se účastníci aktivně zapojovat do procesu vzdělávání a na konci budou zklamáni.

Před přestávkou poděkujte účastníkům za jejich aktivitu. Ukažte jim krátké video jako předkrm dalšího učení.

Můžete jim například ukázat následující video

https://www.youtube.com/watch?v=jrcGHM_GhfQ

Tip!

Videa v této příručce jsou v angličtině, protože tréninkový program byl připraven a otestován skupinou účastníků z několika různých zemí, kteří všichni uměli anglicky. Pokud jsou vaši účastníci školení z jedné země a mluví jedním jazykem, měli byste před výukou najít vhodná videa v tomto jazyce. Nebo můžete také u videa zapnout titulky na YouTube a použít možnost „Automatický překlad“ v jazyce, který účastníkům vyhovuje. Automatický překlad však může mít nedostatky, proto vždy předem otestujte vhodnost této možnosti pro konkrétní video.

↑ KONEC AKTIVITY 1 ↑**Tip!**

Na konci každého bloku učení nezapomeňte ocenit aktivitu a názory účastníků. A před první přestávkou řekněte účastníkům, jaké občerstvení je k dispozici, kde jsou toalety a kdy začíná další výuková aktivita.

90 min

↓ AKTIVITA 2 ↓**Jsou radikální myšlenky dobré nebo špatné? Kdy je radikalismus nebezpečný, a kdy ne?**

1

Ukažte účastníkům následující videa. Vysvětlete jim, že radikální myšlenky a radikální skupiny a hnutí byly součástí našeho života v minulosti a jsou součástí našeho života i v současnosti. Požádejte účastníky, aby si ve videích všímali, kteří lidé používají násilí jako prostředek k prosazování svých myšlenek a kdo násilí nepoužívá.

Video: Gandhi - Human Rights Activist | Mini Bio | Biography

<https://www.youtube.com/watch?v=ept8hwPQQNg>

Video: Greta Thunberg's emotional speech to EU leaders

<https://www.youtube.com/watch?v=FWsM9-zrKo>

Video: Violence returns to Paris marking a year since yellow vest protests began

<https://www.youtube.com/watch?v=nJBLiWdYcNM>

New amateur footage of Charlie Hebdo terrorist attack

<https://www.youtube.com/watch?v=oODuTiw1tYE>

Video: CCTV images show Sri Lanka's terrorist attack suspected suicide bomber

<https://www.youtube.com/watch?v=7xCYZEFF4ck>

Tip!

Znovu připomínáme, že videa v této příručce jsou v angličtině, protože tréninkový program byl připraven a otestován skupinou účastníků z několika různých zemí, kteří všichni uměli anglicky. Pokud jsou vaši účastníci školení z jedné země a mluví jedním jazykem, měli byste před výukou

¹ Délka aktivity je přibližná a zahrnuje také přestávky (asi 10 minut). Lektor reaguje na situaci ve třídě i na potřeby a schopnosti účastníků. V každém případě můžete upravit obsah navrhované aktivity i její trvání. Můžete také zkrátit nebo prodloužit přestávky podle potřeb účastníků.

najít vhodná videa v tomto jazyce. Nebo můžete také u videa zapnout titulky na YouTube a použít možnost „Automatický překlad“ v jazyce, který účastníkům vyhovuje. Automatický překlad však může mít nedostatky, proto vždy předem otestujte vhodnost této možnosti pro konkrétní video.

Lektor napíše na flipchart (tabuli) slovo „Radikální“. Poté požádá účastníky, aby řekli synonyma tohoto přídavného jména. Na flipchart píše synonyma. Jakmile účastníci již nemají jiné nápady, může odhalit definici ze slovníku. Například RADIKÁLNÍ znamená být velmi daleko od centra veřejného mínění.

Lektor a účastníci se podívají na synonyma napsaná na tabuli a diskutují o situacích, ve kterých jsou tato synonyma vnímána jako pozitivní a negativní - například synonymum „Revoluční“: Revoluční nálady ve společnosti mohou být negativní a nebezpečné. Na druhou stranu jsou revoluční objevy v biochemii pozitivní.

Lektor může účastníky také nechat diskutovat a v tomto případě je jeho rolí moderovat diskusi. Cílem diskuse a aktivity je přivést účastníky k poznání, že radikální myšlení není samo o sobě trestným činem. Radikální myšlenky mohou být dobré i špatné. Například myšlenky, že ženy mohou nosit kalhoty nebo že bude otroctví zrušeno, byly někdy velmi radikální. Radikální názory se stávají nebezpečnými a nežádoucími, pokud menšina prosazuje radikální myšlenky a změny prostřednictvím násilí nebo nezákonných prostředků. V demokratických společnostech není násilí a nezákonné činnosti nutné k podpoře změn ve společnosti nebo v komunitě. Každá menšina má příležitost používat argumenty a prosazovat i radikální názory a sociální změny bez násilí.

Pomocí této aktivity školitel připravuje účastníky, aby lépe porozuměli pojmům „radikalizace“ a „radikalizace vedoucí k násilí“. Lidé mají různé názory a přesvědčení. Je přirozené, že o nich také mluví. Snaží se přesvědčit ostatní lidi o jejich názorech a někdy prosazovat změny v jejich rodině, komunitě nebo společnosti. Pokud jsou některé pohledy velmi vzdálené od většinového pohledu, říkáme jim RADIKÁLNÍ. Podle slovníku adjektivum RADIKÁLNÍ znamená být velmi daleko od centra veřejného mínění.

Synonyma přídavného jména „radikální“ jsou na jedné straně extrémní, extremistické, fanatické, revoluční, ultra. Ale na druhou stranu také nekonvenční, neortodoxní, netradiční, otevřený, progresivní.

Radikální myšlení není zločin samo o sobě a mladí lidé často sympatizují s více či méně radikálními změnami ve společnosti. Radikální myšlení se stává nebezpečným tehdy, pokud vede jednotlivce k násilí a nezákonným činnostem jako prostředku k dosažení politických, ideologických nebo náboženských cílů.

↑ KONEC AKTIVITY 2 ↑

Tip!

Na začátku výcvikového dne jsou účastníci více motivováni, když jim trenér řekne, že na konci každého výcvikového dne budou testováni z nových dovedností a znalostí. Může dokonce vyhlásit soutěž o ceny.

90 min

↓ AKTIVITA 3 ↓

Co je to radikalizace? Proč používáme termín „radikalizace vedoucí k násilí“?

Lektor představí různé definice radikalizace. Například jednu krátkou definici a jednu komplexnější.

- Radikalizace je proces přijímání extrémních názorů a systémů víry.
- Radikalizace je proces, kterým jednotlivec nebo skupina přichází k osvojování stále extrémnějších politických, sociálních nebo náboženských ideálů a tužeb, které odmítají nebo podkopávají status quo, současné myšlenky a projevy národa. Radikál je člověk, který chce od základů provádět zásadní politické, hospodářské nebo sociální změny. Radikalizace může být jak násilná, tak i nenásilná. Je důležité, aby se pojmy radikalismus a terorismus nedávaly do rovnítka. Radikalizace však může být cestou k terorismu.

Lektor může přidat další informace, například to, že radikální myšlení není samo o sobě trestným činem a mladí lidé často sympatizují s více či méně radikálními změnami ve společnosti. Radikální myšlení se stává nebezpečným, když vede jednotlivce k násilí a nezákonným činnostem jako prostředku k dosažení politických, ideologických nebo náboženských cílů.

Kanadská nezisková organizace CPRLV (Centrum pro prevenci radikalizace vedoucí k násilí) používá termín „radikalizace vedoucí k násilí“ k rozlišení mezi násilnou a nenásilnou radikalizací. Následující text najdete na webových stránkách této organizace.

Je násilná a nenásilná radikalizace stejná?

Je důležité rozlišovat mezi násilnou a nenásilnou radikalizací. Někdy lidé, kteří jsou pevně zakořeněni ve své víře, mohou zaujmout stanoviska, která, i když jsou radikální, tak nemusí nutně odporovat demokratickým normám a hodnotám. Taková radikalizace není považována za násilnou.

Kromě toho nenásilní radikálové mohou navíc hrát velmi pozitivní roli ve společnosti i v širším politickém kontextu. Nejvíce dosaženého pokroku v demokratických společnostech bylo výsledkem určité formy radikalizace. Martin Luther King, Gándhí a dokonce i Nelson Mandela byli ve své době považováni za radikály. Jsou-li pevně etablované způsoby myšlení zpochybňovány radikální kritikou určitých aspektů sociálního systému, může to způsobit, že se společnost bude vyvíjet pozitivním směrem.

Radikální názory se stávají problematickými, pokud legitimizují, povzbuzují nebo potvrzují formy násilného extremistického chování, včetně terorismu a násilných nenávistných činů, s cílem podpořit konkrétní příčinu, ideologii nebo světový názor. Jednotlivci, kteří prochází procesem násilné radikalizace, mohou provádět násilí ve jméno konkrétního systému víry, protože jsou kategoricky přesvědčeni, že jejich systém víry je absolutní a výlučný.

Lektor vyzve účastníky, aby si přečetli text v příručkách pro studenty. Účastníci si text přečtou a poté budou diskutovat o následujících otázkách:

- Proč se používá speciální termín „radikalizace vedoucí k násilí“?
- Jsou mladí lidé radikálnější, než starší lidé?
- Můžete jmenovat některé radikální skupiny, které v naší zemi používají násilí nebo nezákonné aktivity?

- Existují v naší zemi politici, kteří volají po násilí?

Na konci této aktivity lektor představí web projektu HYPER jako užitečný zdroj informací a nástrojů pro pracovníky a pedagogy v první linii. <http://www.hyper-project.eu/>

↑ KONEC AKTIVITY 3 ↑

45 min

↓ AKTIVITA 4 ↓

Odpovědnost pracovníků pracujících s mládeží v oblasti radikalizace mladých lidí

Lektor představí následující informace týkající se odpovědnosti pracovníků s mládeží a pedagogů.

Když dojde k tragédii spojené s radikalismem nebo terorismem, vždy se ukáže, že před tragédií existovaly určité varovné signály. Radikalizace je proces, který trvá po určitou dobu. Lidé v okolí radikalizované osoby mohou vnímat a vidět určité změny a znamení. Např. učitelé ve školách jsou často pohodlní a nechtějí řešit problémové chování svých žáků. Na druhé straně rodiče nemají dostatek informací o radikalizaci. Po tragédii pak rodiče obviňují učitele a instituce, a naopak institucionální činitelé obviňují rodiče. Policie často tvrdí, že neměla žádné, nebo nedostatečné informace o možnosti rizika násilného činu. Přestože se ideologie, politická přesvědčení a náboženská přesvědčení mohou lišit, teroristé sdílejí jednu věc společnou - vždy procházejí fázemi radikalizace a plánování svých násilných akcí. Během tohoto procesu mohou rodiče, přátelé, příbuzní, vychovatelé nebo různé zúčastněné strany sledovat určité symptomy. Včasné a vhodné nahlášení hrozby může potenciálním obětem zachránit život.

Jako pracovníci v první linii, kteří pracují s mladými lidmi, máte určitou zodpovědnost za jejich výchovu a chování. Společnost očekává, že si všimnete příznaků nebezpečných procesů, jako je zneužívání drog, šikana či radikalizace vedoucí k násilí. A veřejnost očekává, že tyto signály nebudete ignorovat. Například pedagog ve škole by si měl všimnout, že žák chodí do školy opakovaně pod vlivem drog a že se jeho závislost projevuje delší dobu v jeho chování. Pedagog to samozřejmě může ignorovat, ale není to správné. Jakmile se stane něco vážného, spolužáci a lidé v okolí budou tvrdit, že symptomy byly viditelné a nikdo nic neudělal.

S ohledem na hrozbu radikalizace vedoucí k násilí musí každý z nás hrát roli při předcházení násilnému chování. Měli bychom si být vědomi možnosti, že by se někteří mladí lidé mohli radikalizovat k násilí. Lepší informovanost, lepší porozumění a znalost dostupných zdrojů nám pomůže lépe se vyrovnat s nastalou situací.

Lektor napíše na tabuli následující otázky. Poté účastníci diskutují o těchto otázkách.

- Do jaké míry se cítíte kompetentní detekovat signály radikalizace vedoucí k násilí?
- Jaké nástroje používáte k rozpoznání nebezpečných radikalizačních signálů?
- Jakou odpovědnost v této oblasti hraje rodina a jakou pedagogové a pracovníci v přímé péči?
- Měli by být v této oblasti školeni pedagogové a pracovníci pracující s mládeží?

↑ KONEC AKTIVITY 4 ↑

60 min

↓ AKTIVITA 5 ↓

Jaké jsou varovné signály radikalizace?

Tuto aktivitu můžete zahájit krátkou diskusí. Prostřednictvím této diskuse zjistíte názory účastníků a podpoříte výměnu jejich praktických zkušeností a názorů týkajících se daného tématu. Zeptejte se účastníků, co si myslí o následujících otázkách:

- Jak dlouho trvá proces radikalizace u dospívajících?
- Jaké změny vzhledu a v chování, během procesu radikalizace, mohou u mladých lidí nastat?
- Jaké jsou změny jejich internetového (online) chování v průběhu procesu radikalizace?

Po diskusi se účastníci seznámí s následujícími odbornými názory. Informace můžete prezentovat nebo si je účastníci mohou přečíst ve svých příručkách.

Neexistuje jediná cesta k radikalizaci. Existují však určité známky chování, které by mohly naznačovat, že mladí lidé byli vystaveni radikalizujícím vlivům. Radikalizace u dospívajícího člověka může trvat dlouhou dobu. V některých případech je proces radikalizace spuštěn konkrétní událostí nebo zprávou a může proběhnout velmi rychle. Někdy existují jasné varovné signály radikalizace, v jiných případech nejsou změny tak viditelné.

Léta dospívání jsou časem velkých změn a mladí lidé často chtějí být sami, mohou se snadno rozhněvat a často nedůvěřují dospělým autoritám. To ztěžuje rozpoznání mezi běžným chováním dospívajících a postojem, který naznačuje, že by mohli být mladí lidé vystaveni radikalizujícím vlivům.

Následující chování, která jsou zde uvedena, slouží jako rychlý průvodce, který vám pomůže identifikovat možnou radikalizaci²:

Vnější vzhled a chování

- Stává se stále více argumentační
- Odmítá poslouchat různé úhly pohledu
- Má odmítavý postoj k vrstevníkům, kteří jsou odlišní
- Urážlivě mluví o dětech, které jsou jiné
- Přijímá konspirační teorie
- Má pocit pronásledování
- Změnil přátele a vzhled
- Straní se starých přátel
- Už nedělá věci, které si předtím užíval/a
- Přešel k jinému náboženství
- Je tajnůstkářský/á a neochotný/á diskutovat o tom, kam chodí
- Sympatizuje s extremistickými ideologiemi a skupinami

² Zdroj: www.educateagainsthate.com

Chování v online prostředí

- Změna online identity
- Má více než jednu online identitu
- Tráví hodně času online nebo na telefonu
- Aktivní přístup k extremistickému online obsahu
- Snaha o připojení se k extremistické organizaci

Pokud zaregistrujete pouze jeden znak, není důvod k panice. Jakmile si všimnete několika výše uvedených znaků, je čas to prošetřit a začít jednat.

Nyní jako lektor můžete otázky opakovat a účastníci se mohou pokusit na ně odpovědět z odborného hlediska s využitím nových znalostí.

- Jak dlouho trvá proces radikalizace u dospívajících?
- Jaké změny vzhledu a v chování, během procesu radikalizace, mohou u mladých lidí nastat?
- Jaké jsou změny jejich internetového (online) chování v průběhu procesu radikalizace?

Všimněte si, zda účastníci v odpovědích využili nově získané informace. Pokud ano, jak lze tyto znalosti využít v praktickém životě? Nadněte tuto otázku k diskusi.

↑ KONEC AKTIVITY 5 ↑

60 min

↓ AKTIVITA 6 ↓

Kteří mladí lidé jsou nejvíce ohroženi radikalizací?

Tuto aktivitu můžete zahájit krátkou diskusí. Prostřednictvím této diskuse zjistíte názory účastníků a podpoříte výměnu jejich praktických zkušeností a názorů týkajících se daného tématu. Zeptejte se účastníků, co si myslí o následujících otázkách:

- Kteří mladí lidé jsou více ohroženi radikalizací?
- Proč mladí lidé naslouchají radikálům?

Po diskusi se účastníci seznámí s následujícími odbornými názory. Informace můžete prezentovat nebo si je účastníci mohou přečíst ve svých příručkách.

Proces radikalizace je u každého mladého člověka odlišný. Existují však některé faktory, které mohou vést k radikalizaci mladých lidí. Základem radikalizačního procesu je extremistická ideologie, která se zdá být přitažlivá a důvěryhodná. Často proto, že dává smysl a reaguje na pocity křivdy, nebo nespravedlnosti u mladého člověka.

Osobní zranitelnost může učinit mladého člověka náchylnějším k extremistickým myšlenkám. Osobní zranitelnost může zvyšovat:

- Pocit osamělosti
- Problémy s chováním
- Problémy doma
- Silné pocity nespravedlnosti
- Nedostatek sebeúcty

- Trestná činnost
- Spojení s gangy
- Touha patřit do skupiny

Mladí lidé se nemusí osobně setkávat s radikály, aby upadli do extremistického přesvědčení. Extremistické skupiny stále častěji využívají k radikalizaci mladých lidí internet. Tyto skupiny nabízí řešení problémů mladých, jako je např. nepochopení, nenaslouchání, nebo nespravedlivé zacházení.

Nyní můžete otázky opakovat a účastníci se mohou pokusit na ně odpovědět z odborného hlediska s využitím nových znalostí.

- Kteří mladí lidé jsou více ohroženi radikalizací?
- Proč mladí lidé naslouchají radikálům?

Můžete se zeptat účastníků, zda souhlasí s názory odborníků. Pokud ano, jak lze tyto znalosti využít v praktickém životě?

↑ KONEC AKTIVITY 6 ↑

60 min

↓ AKTIVITA 7 ↓

Jak bychom měli mluvit s teenagery o extremismu?

Tuto aktivitu můžete zahájit krátkou diskusí. Prostřednictvím této diskuse zjistíte názory účastníků a podpoříte výměnu jejich praktických zkušeností a názorů týkajících se daného tématu. Zeptejte se účastníků, co si myslí o následujících otázkách:

- Je vůbec možné mluvit s teenagery o vážných tématech?
- Jak začít mluvit o extremismu?
- Jak se chovat během konverzace?
- Jak podpořit dospívající v otevřenosti a sdílení jejich názorů?

Po diskusi se účastníci seznámí s následujícími odbornými názory. Informace můžete prezentovat nebo si je účastníci mohou přečíst ve svých příručkách.

Začít seriózní rozhovor s dospívajícím není nikdy snadné. Pokud na něj příliš zatlačíte, může se stáhnout; pokud budete nadměru citliví, můžete nakonec skončit diskusí o něčem úplně jiném, než jste původně zamýšleli.

Zde je několik užitečných tipů:

- Připravte si situaci, ve které se dospívající cítí pohodlně, bez tlaku a stresu z vaší konverzace.
- Netlačte příliš mladého člověka do komunikace.
- Zeptejte se ho na jeho názory.
- Nechte ho mluvit bez přerušování.
- Zajímejte se o jeho názory a respektujte je.
- Aktivně naslouchejte.
- Oceňujte jeho otevřenost a sdílení názorů a poděkujte mu za rozhovor.

Je vhodné přemýšlet o tom, kde a jak začít s mladým člověkem komunikaci na téma extremismus. Vyberte si místo, kde se cítíte pohodlně. Udělejte si čas, abyste nebyli rušeni.

Když mluvíte s mladými lidmi, pozorně naslouchejte:

- Používejte otevřené otázky, které nevedou pouze k odpovědi „ano“ nebo „ne“. Otevřené otázky poskytují možnost říci více o tom, co si mladý člověk opravdu myslí.
- Nechte dospívajícího mluvit bez přerušování a povzbuzujte ho kladením doplňujících otázek.
- Nekritizujte jejich názory. Mohlo by to snadno zničit rozhovor a zahubit důvěru.
- Buďte k nim upřímní ohledně svých myšlenek na extremismus, ale nemluvte příliš mnoho a nesnažte se je okamžitě přesvědčit.

Vaši žáci musí vědět, že s vámi mohou mluvit otevřeně. Pokud se s vámi necítí dobře, navrhněte, aby promluvili s jinými lidmi, kterým důvěřují, nebo se zástupci organizací, které se specializují na extremismus.

Nyní můžete otázky opakovat a účastníci se mohou pokusit na ně odpovědět z odborného hlediska s využitím nových znalostí.

- Je vůbec možné mluvit s teenagery o vážných tématech?
- Jak začít mluvit o extremismu?
- Jak se chovat během konverzace?
- Jak podpořit dospívající v otevřenosti a sdílení jejich názorů?

Můžete se zeptat účastníků, zda souhlasí s názory odborníků. Pokud ano, jak lze tyto znalosti využít v praktickém životě?

↑ KONEC AKTIVITY 7 ↑

60 min

³

↓ AKTIVITA 8 ↓
Čtyři typy extremismu

Lektor rozdělí účastníky do dvou až čtyřčlenných skupin. Úkolem každé skupiny bude připravit krátkou prezentaci o extremistické skupině nebo extremistickém hnutí.

Lektor může vysvětlit, že jsou použity dva následující výrazy:

- Radikalismus
- Extremismus

Pokud jde o rozdíl mezi radikalismem a extremismem, můžeme situaci zjednodušit a říci, že rozdíl je pouze akademickou otázkou. V praxi můžeme jako synonyma použít oba termíny, radikalismus a extremismus.

³Připomínáme, že trvání aktivity je přibližné a zahrnuje také přestávky na kávu (asi 10 minut). Lektor reaguje na situaci ve třídě i na potřeby a schopnosti účastníků. V každém případě můžete upravit obsah navrhované aktivity i její trvání. Můžete také zkrátit nebo prodloužit přestávky podle potřeb účastníků.

Extrémistické organizace a hnutí lze rozdělit do čtyř typů extremismu:

- Pravicový extremismus
- Levicový extremismus
- Jednorázová extrémistická hnutí
- Politicko-náboženský extremismus

Každá skupina si může jako téma své prezentace vybrat jednu extrémistickou organizaci. Každá skupina si ale vybere z jiného typu extremismu. V příručce pro studenty jsou následující 4 seznamy extrémistických organizací a hnutí.

▪ **Příklady pravicových extrémistických skupin a hnutí**

KU KLUX KLAN, KOSTEL TVORCU, DĚICTVÍ PŘEDNÍ (HF), KREVNÍ & ČESTNÝ, COMBAT 18 (C18), ZLATÝ DAWN, HAMMERSKINSKÝ NÁROD, ARYÁNSKÁ HRA, POHYB SKINHEADU

▪ **Příklady levicových extrémistických skupin a hnutí**

ANONYMNÍ, BLACK BLOC, ANARCHISMUS, ČERVENÉ A ANARCHISTICKÉ SKINHEADY (RASH), MEZINÁRODNÍ ODPOVĚDNOST (IR), SKINHEADS PROTI RASÍALNÍMU PŘEDSUDKU (SHARP)

▪ **Příklady extrémistických skupin a hnutí s jedním problémem**

LIBERACE ZVÍŘAT PŘEDNÍ (ALF), LIBERACE ZEMĚ PŘEDNÍ (ELF), SVOBODNÁ NA ZEMI

▪ **Příklady politicko-náboženských extrémistických skupin a hnutí**

AL QAIDA, AL SHABAAB, AUM SHINRIKYO (AUM), BOKO HARAM, HAMAS, HIZBALLAH, LIBERATION TIGERS OF TAMIL EELAM (LTTE), MANMASI NATIONAL CHRISTIAN ARMY, TALIBAN

Prezentace musí obsahovat alespoň základní informace o extrémistické organizaci a informace o jejich nelegálních či násilných aktivitách. Lektor může předložit následující příklad informací, které by měla prezentace obsahovat.

Příklad obsahu prezentace

Název extrémistické organizace: Krev a čest

Základní informace: Blood & Honour je známá jako síť pro propagaci neonacistické hudby. Název Blood & Honour je stejný jako slogan hitlerovské mládeže „Blut und Ehre“ (Blood and Honour). Zakladatel skupiny, Ian Stuart Donaldson, byl zpěvák a vůdce extrémně pravé britské rockové kapely Skrewdriver obhajující neonacistické přesvědčení. Ian Stuart Donaldson zemřel v roce 1993, ale organizace je stále uctívána. Blood & Honour vydává časopis propagující neonacismus prostřednictvím rozhovorů s extrémně pravicovými hudebními skupinami a propagací koncertů s hudebními skupinami White power. Blood & Honour má několik oficiálních divizí v přibližně dvaceti zemích, včetně Velké Británie, Spojených států, Itálie, Belgie, Francie a Španělska.

Nelegální nebo násilné činnosti: Různé divize Blood & Honour organizují koncerty a shromáždění bílé hrdosti, které sdružují skinheady a další příznivce neonacistů. Mnoho násilných činů je přičítáno členům přidruženým ke skupině. Například v roce 2012, v Britské Kolumbii, byli dva členové obviněni z trestného činu z nenávisti a ztěžujícího útoku na občana filipínského původu.

Skupiny dokončí prezentace v rámci této aktivity. Nebudou je však okamžitě prezentace představovat. Každá skupina ukáže svou prezentaci později s typem extremismu, který bude probírán.

↑ KONEC AKTIVITY 8 ↑

45 min

↓ AKTIVITA 9 ↓
Pravicový extremismus

Školitel představí následující informace o pravicovém extremismu. Skupina účastníků poté představí konkrétní příklad pravicově extremistické skupiny.

Informace o pravicovém extremismu

Forma radikalizace spojená s fašismem, rasismem, supremacismem a ultranacionalismem. Tato forma radikalizace je charakterizována násilnou obranou rasové, etnické nebo pseudonacionální identity a je také spojována s radikálním nepřátelstvím vůči státním orgánům, menšinám, přistěhovalcům nebo levicovým politickým skupinám.

Tyto skupiny obvykle nemají mnoho členů. Jejich členové často mění skupiny, nebo patří do několika skupin současně. Při vytváření nových skupin to nutně neznamená, že se noví členové připojí k pravicovému extremismu. Extrémně pravicové skupiny, mnohdy vedené charismatickými vůdci, mohou být krátkodobé nebo sloužit jako fasády. Pravicový extremismus zahrnuje velkou, volnou, heterogenní sbírku skupin a jednotlivců, kteří se hlásí k široké škále stížností a pozic; tyto skupiny mohou být někdy ve vzájemném konfliktu. Členové používají různé symboly převzaté z ideologie krajní pravice k identifikaci příslušnosti ke skupině. Tyto symboly se mohou objevit na oděvech, tetováních a graffiti. Konkrétní neverbální gesta mohou také naznačovat spojení se skupinou, jako je například nacistický pozdrav.

Příklady pravicových extremistických skupin a hnutí

KU KLUX KLAN, CHURCH OF THE CREATOR, HERITAGE FRONT (HF), BLOOD & HONOUR, COMBAT 18 (C18), GOLDEN DAWN (Hermetický řád Zlatého úsvitu), HAMMERSKINS NATION (Hammerskins), ARYAN GUARD, SKINHEAD MOVEMENT

Skupina, která byla zodpovědná za přípravu prezentace o tomto typu extremismu, může nyní představit ostatním účastníkům vzdělávacího programu svou prezentaci.

Tip!

Lektor by měl ocenit úsilí každé skupiny, která prezentaci představila. Může jim dát sladkou odměnu, která přispěje k dobré náladě během školení.

↑ KONEC AKTIVITY 9 ↑

45 min

↓ AKTIVITA 10 ↓
Levicový extremismus

Lektor představí následující informace o levicovém extremismu. Skupina účastníků poté představí konkrétní příklad levicově extremistické skupiny.

Informace o levicovém extremismu

Forma radikalizace, která se zaměřuje především na antikapitalistické požadavky a vyžaduje transformaci politických systémů, které považuje za zodpovědné za vytváření sociálních nerovností. Skupiny mohou nakonec použít násilné prostředky. Mezi tyto skupiny patří anarchistické, maoistické, trockistické a marxisticko-leninistické skupiny.

Levicový extremismus je obrovské politické hnutí, které sdílí řadu názorů, které odmítají kapitalismus, západní demokracii, imperialismus a militarismus. Tyto extrémní přesvědčení a postoje někdy podporují násilí, často proti úřadům, a dokonce vedou k teroristickým činům. Levicový extremismus čerpá inspiraci z radikální interpretace různých doktrín, jako je maoismus, trockismus, castroismus a marxismus-leninismus. Na rozdíl od pravicových extremistů bývají levicoví extrémisté diskrétnější. Nepoužívají mnoho symbolů; obvykle používají pouze své logo.

Příklady levicových extremistických skupin a hnutí

ANONYMOUS, BLACK BLOC, ANARCHISM (Anarchismus), RED AND ANARCHIST SKINHEADS (RASH), RESISTANCE INTERNATIONAL (IR), SKINHEADS AGAINST RACIAL PREJUDICE (SHARP)

Skupina, která byla zodpovědná za přípravu prezentace o tomto typu extremistické skupiny nebo hnutí, může nyní představit ostatním účastníkům vzdělávacího programu svou prezentaci.

Tip!

Připomínáme, že trenér by měl ocenit úsilí každé skupiny, která prezentaci představila. Může jim dát sladkou odměnu, která přispěje k dobré náladě během tréninku.

↑ KONEC AKTIVITY 10 ↑

45 min

↓ AKTIVITA 11 ↓
Jednorázová extremistická hnutí

Lektor představí následující informace o extremismu s jedním problémem. Skupina účastníků poté představí konkrétní příklad extremistické skupiny s jedním problémem.

Informace o jednomístném extremismu

Tato kategorie zahrnuje skupiny, které nejsou spojeny ani s levicovým extremismem, ani s pravicovým extremismem. Tato kategorie zahrnuje například radikální environmentální nebo zvířecí práva, extremisty proti potratům, konkrétní anti-homosexuální /anti-feministická hnutí a ultra individuální nebo nezávislá extremistická hnutí, která používají násilí. Do této kategorie mohou spadat i masoví vrahové, jejichž motivace je částečně, nebo zcela ideologická.

Příklady jednorázových extremistických skupin a hnutí

ANIMAL LIBERATION FRONT (Fronta za osvobození zvířat), EARTH LIBERATION FRONT (ELF), FREEMEN ON THE LAND

Skupina, která byla zodpovědná za přípravu prezentace o tomto typu extremistické skupiny nebo hnutí, může nyní představit ostatním účastníkům vzdělávacího programu svou prezentaci.

Tip!

Připomínáme, že trenér by měl ocenit úsilí každé skupiny, která prezentaci představila.

↑ KONEC AKTIVITY 11 ↑

45 min

↓ AKTIVITA 12 ↓

Politicko-náboženský extremismus

Lektor představí následující informace o politicko-náboženském extremismu. Skupina účastníků poté představí konkrétní příklad politicko-náboženské extremistické skupiny.

Informace o politicko-náboženském extremismu

Forma radikalizace vedoucí k násilí spojená s politickou interpretací náboženství. K tomuto druhu násilné radikalizace může dojít jakékoli náboženství. Náboženští teroristé jsou často ochotni vraždit, protože věří, že jsou ve službě Bohu. Nemají soucit se svými oběťmi, protože je považují za Boží nepřátele. A snadno obětují své vlastní životy, protože očekávají obrovské odměny po posmrtném životě.

Příklady politicko-náboženských extremistických skupin a hnutí

AL QAIDA, AL SHABAAB, AUM SHINRIKYO (AUM), BOKO HARAM, HAMAS, HIZBALLAH, LIBERATION TIGERS OF TAMIL EELAM (Tygři osvobození tamilského Ílamu), MANMASI NATIONAL CHRISTIAN ARMY, TALIBAN

Skupina, která byla zodpovědná za přípravu prezentace o tomto typu extremistické skupiny nebo hnutí, může nyní představit ostatním účastníkům vzdělávacího programu svou prezentaci.

↑ KONEC AKTIVITY 12 ↑

60 min

↓ AKTIVITA 13 ↓

Jak mohou rodiče chránit mladého dospívajícího před hrozbami v online prostředí?

Rodiče někdy požádají učitele a pracovníky v první linii o radu a zeptají se jich, jak chránit své děti na internetu. Rodiče jsou z tohoto problému často zmatení, protože jejich děti, zejména teenageři, rozumějí internetu a digitálnímu světu mnohem lépe než oni. Tato aktivita připravuje pedagogy na otázky rodičů v oblasti digitálních hrozeb.

Tuto aktivitu můžete zahájit krátkou diskusí. Prostřednictvím této diskuse zjistíte názory účastníků a podpoříte výměnu jejich praktických zkušeností a názorů týkajících se daného tématu. Zeptejte se účastníků, co si myslí o následujících otázkách:

- Měli by se rodiče zajímat o to, co jejich dítě na internetu dělá?
- Měli by se rodiče a jejich děti dohodnout na některých pravidlech pro trávení času na internetu?
- O jakých tématech by měli společně diskutovat, aby zvýšili ochranu dětí na internetu?

Po diskusi je nechte seznámit se s následujícími odbornými informacemi. Informace můžete prezentovat nebo si je účastníci mohou přečíst ve svých příručkách.

Rodiče by měli s mladými lidmi hovořit bezpečnosti v online prostředí a vysvětlit svým dětem nebezpečí, které jim hrozí. Měli by vysvětlit svým dětem, co je kritické myšlení, a ukázat to na praktických příkladech.

Zde uvádíme užitečné návrhy, jak zvýšit bezpečnost dospívajících v online prostředí:

- Promluvte si s nimi o tom, co dělají online.
- Požádejte je, aby vám ukázali některé ze svých oblíbených stránek.
- Projevte zájem o to, kdo jsou jejich přátelé na internetu.
- Zeptejte se jich, jak se rozhodují, s kým budou přátelé.
- Zkuste je přimět k tomu, aby vás také přidali mezi své přátelé.
- Dohodněte se na množství času, který tráví online, a na stránkách, které navštěvují.
- Prodiskutujte problém s nevhodným obsahem. Shlédli už takový nějaký obsah?
- Ujistěte se, že vědí, jak reagovat v nebezpečných situacích na Internetu.

Mladí lidé nepovažují osoby, se kterými se setkali prostřednictvím sociálních sítí a online her, za cizince - jsou to jen online přátelé. Rodiče mohou poukázat na to, že pro tyto lidi je mnohem jednodušší lhát online, než je tomu ve skutečném životě. V ideálním případě by rodiče měli být přáteli se svými dospívajícími dětmi na sociálních sítích. Pokud to však jejich děti nechtějí, mohou požádat přítele nebo člena rodiny, kterému věří.

Rodiče by se měli zajímat o online aktivity svých dětí stejným způsobem, jakým se zajímají o jejich offline aktivity. Jaká kritéria používají jejich děti pro výběr přátel? Jak to, že mají tolik online přátel? Nebojte se zeptat, protože je důležité s dětmi diskutovat o bezpečnosti v online prostředí.

Rodiče by se měli s dětmi dohodnout na některých základních pravidlech a zvážit, kolik času mohou děti trávit online, na webových stránkách a na sociálních sítích.

Rodiče s nimi mohou diskutovat o nastavení ochrany osobních údajů na svých účtech na sociálních sítích, aby osobní údaje zůstaly soukromé. Rodiče by s nimi měli mluvit o tom, co dělat, když vidí znepokojivý obsah, nebo pokud je někdo kontaktuje a způsobí, že se cítí pod tlakem či nepříjemně.

Existuje několik skvělých webů, které rodičům pomáhají dozvědět se více o online bezpečnosti. Rodiče mohou najít některé z nich na Googlu.

Nyní můžete otázky opakovat a účastníci se mohou pokusit na ně odpovědět z odborného hlediska s využitím nových znalostí.

- Měli by se rodiče zajímat o to, co jejich dítě na internetu dělá?
- Měli by se rodiče a jejich děti dohodnout na některých pravidlech pro trávení času na internetu?
- O jakých tématech by měli společně diskutovat, aby zvýšili ochranu dětí na internetu?

Můžete se účastníků zeptat, zda souhlasí s názory odborníků. Pokud ano, jak lze tyto znalosti využít v praktickém životě?

↑ KONEC AKTIVITY 13 ↑

45 min

↓ AKTIVITA 14 ↓

Co mám dělat, když si myslím, že se můj žák radikalizuje?

Tuto aktivitu můžete zahájit krátkou diskusí. Prostřednictvím této diskuse zjistíte názory účastníků a podpoříte výměnu jejich praktických zkušeností a názorů týkajících se daného tématu. Zeptejte se účastníků, co si myslí o následujících otázkách:

- Jaké konkrétní kroky můžete podniknout, když máte obavy, že je váš žák radikalizován?
- Je to dobrý nápad mluvit s ním otevřeně?
- Je vhodné kontaktovat vedení školy, rodiče, specializovanou organizaci nebo policii?

Po diskusi je nechte seznámit se s následujícími odbornými informacemi. Informace můžete prezentovat nebo si je účastníci mohou přečíst ve svých příručkách.

Pokud máte obavy, že je váš svěřenec radikalizován, máte řadu možností. Promluvit s ním je dobrý způsob, jak zjistit, zda jsou vaše instinkty správné. Můžete také sdílet své obavy s někým jiným. Pokud byste raději hovořili s někým jiným, než začnete hovořit se svým svěřencem, existuje řada možností, lidí a organizací, na které se můžete obrátit o pomoc a radu:

- Konzultujte problém s ostatními učiteli nebo s rodiči. Vysvětlíte své obavy a zjistíte, zda si něčeho neobvyklého nevšimli. Nahlédnutí z jiné perspektivy vám může pomoci rozhodnout se, zda je něco špatně.
- Uspořádejte schůzku s vedením školy. Měli by vám být schopni poradit s nejlepším přístupem, nebo doporučit nějakého odborníka, který vám bude schopen pomoci.
- Místní policie nebo úřad vám mohou také poskytnout radu a podporu. Pokud se váš žák nedopustil žádného trestného činu, nebude mít při rozhovoru s policií nebo místním úřadem problémy. Projednejte vaše obavy a navrhnou, jak můžete žáka nejlépe chránit.

Nyní můžete otázky opakovat a účastníci se mohou pokusit na ně odpovědět z odborného hlediska s využitím nových znalostí.

- Jaké konkrétní kroky můžete podniknout, když máte obavy, že je váš žák radikalizován?
- Je to dobrý nápad mluvit s ním otevřeně?
- Je vhodné kontaktovat vedení školy, rodiče, specializovanou organizaci nebo policii?

Můžete se účastníků zeptat, zda souhlasí s názory odborníků. Pokud ano, jak lze tyto znalosti využít v praktickém životě?

↑ KONEC AKTIVITY 14 ↑

60 min

↓ AKTIVITA 15 ↓

Jak mohou rodiče chránit své děti před extremistickými vlivy online prostředí?

Jak jsme již zmínili, rodiče někdy žádají učitele a pracovníky v první linii o radu a ptají se jich, jak chránit své děti na internetu. Tato aktivita připravuje pedagogy a pracovníky v první linii na otázky rodičů v oblasti extrémistických vlivů online.

Tuto aktivitu můžete zahájit krátkou diskusí. Prostřednictvím této diskuse zjistíte názory účastníků a podpoříte výměnu jejich praktických zkušeností a názorů týkajících se daného tématu. Zeptejte se účastníků, co si myslí o následujících otázkách:

- Jak chránit dospívající mladé lidi před extremistickými vlivy v online prostředí?
- Je možné dnes mladého člověka izolovat od internetu?
- Jaké dovednosti a znalosti mohou mladým lidem pomoci při setkání se s radikálními hrozbami na internetu?
- Jaké kroky mohou rodiče udělat?

Po diskusi je nechte seznámit se s následujícími odbornými informacemi. Informace můžete prezentovat nebo si je účastníci mohou přečíst ve svých příručkách.

Být upřímný a pravidelně s dospívajícími mluvit je nejlepší způsob, jak jim můžete pomoci udržet je v bezpečí. Rodiče by se měli zajímat o názory svého dítěte a udržovat otevřený vztah založený na vzájemné důvěře. Nezapomeňte, že bezpečnost dítěte se vztahuje také na jeho online aktivity.

Diskuse o sexu a drogách s dospívajícími jsou nepříjemné, ale nutné. Je však také důležité s nimi mluvit o extremismu a radikalizaci. Naslouchání dětem, předávání vědomostí a zkušeností jim pomůže čelit extremistickým argumentům a předcházet hrozbám radikalizace.

Využívání internetu a sociálních sítí extremistickými skupinami se pro ně stalo produktivním způsobem, jak mohou šířit své ideologie.

Aby pomohli rodiče své děti udržet v bezpečí, měli by:

- Sledovat stránky, které jejich děti navštěvují.
- U mladších dětí využít rodičovskou kontrolu v prohlížečích, hrách a sociálních médiích k filtrování nebo sledování toho, co děti vidí.
- Nezapomenout na to, že i děti mohou být vystaveny extremismu online.
- Zajímat se o názory dítěte a udržovat otevřený vztah založený na vzájemné důvěře.

Snaha zakázat mladým lidem internet a mobilní zařízení není reálné řešení. Místo toho by měli rodiče učit své děti rozumět obsahu, který je na webu umístěn, protože to, že se na webu něco objeví, ještě neznamená, že je to pravda. Naučte dospívající používat kritické myšlení.

Rodiče by si měli být vědomi toho, že jednotlivci a skupiny s extremistickými názory využívají internet a sociální média k šíření svých ideologií. Děti tráví hodně času online a díky tomu jsou k extremismu náchylnější.

Extremistické skupiny využívají nejistoty mladých lidí. Tvrdí jim, že nabízejí odpovědi na jejich otázky a slibují jim pocit identity, který zranitelní mladí lidé často hledají.

Tyto pocity nejistoty se mohou ještě prohloubit, když se mladý člověk cítí:

- Vyloučený ze společnosti
- V pasti mezi dvěma kulturami
- Vyloučený z hlavního proudu

V rámci své náborové strategie se extremistické skupiny rovněž snaží podkopat autoritu rodičů. To může být zvláště atraktivní pro zranitelné děti, které nemají rodičovské vedení, nebo které pocházejí z nestabilních rodinných poměrů.

Extremistické skupiny také používají velmi sofistikované metody k vyvolání pocitů hněvu, nespravedlnosti a studu, které dítě může vůči rodičům cítit.

Je však důležité si uvědomit, že extremismus může ovlivnit každé dítě. Rodiče mohou hrát zásadní roli tím, že dítěti poskytují emocionální podporu, která funguje jako alternativa k extremistickým příběhům, kterým mohou dospívající věřit.

Není snadné hovořit s dospívajícími o nebezpečích extremismu, ale stejně jako u otázek, jako je sex a drogy, je to nutné. Rodiče by měli dát dítěti bezpečný prostor, kde si s ním mohou o obtížných tématech promluvit.

Nyní můžete otázky opakovat a účastníci se mohou pokusit na ně odpovědět z odborného hlediska s využitím nových znalostí.

- Jak chránit dospívající mladé lidi před extremistickými vlivy v online prostředí?
- Je možné dnes mladého člověka izolovat od internetu?
- Jaké dovednosti a znalosti mohou mladým lidem pomoci při setkání se s radikálními hrozbami na internetu?
- Jaké kroky mohou rodiče udělat?

Můžete se účastníků zeptat, zda souhlasí s názory odborníků. Pokud ano, jak lze tyto znalosti využít v praktickém životě?

↑ KONEC AKTIVITY 15 ↑

60 min

↓ AKTIVITA 16 ↓

Kteří dospívající jsou náchylní k radikalizaci?

Tuto aktivitu můžete zahájit krátkou diskusí. Prostřednictvím této diskuse zjistíte názory účastníků a podpoříte výměnu jejich praktických zkušeností a názorů týkajících se daného tématu. Zeptejte se účastníků, co si myslí o následujících otázkách:

- Kteří mladí lidé jsou více ohroženi radikalizací?
- Proč mladí lidé naslouchají radikálům?

Po diskusi je nechte seznámit se s následujícími odbornými informacemi. Informace můžete prezentovat nebo si je účastníci mohou přečíst ve svých příručkách.

Proces radikalizace je u každého mladého člověka odlišný. Existují však některé faktory, které mohou vést k radikalizaci mladých lidí. Základem radikalizačního procesu je extremistická ideologie, která se zdá být přitažlivá a důvěryhodná. Často proto, že souzní s pocity křivdy, nebo nespravedlnosti mladého člověka.

Následující chování jsou vodítkem a je důležité si uvědomit, že radikalizace může být ovlivněna jakýmkoliv faktorem.

Faktory zranitelnosti:

- Bojuje se smyslem pro identitu
- Cítí se odloučen od svých kulturních, nebo náboženských kořenů
- Má potíže s kulturou v zemi, ve které žije
- Zpochybňování místa ve společnosti
- Rodinné problémy
- Prožití traumatické události
- Prožití rasismu nebo diskriminace
- Chybějící empatie nebo nepochopení důsledků jejich jednání, obtížnost společenské interakce
- Nízké sebevědomí

Jakýkoliv z výše uvedených činitelů činí dospívajícího náchylnějším k domněnce, že extremistické idey jsou odpovědí na jeho problémy.

Svou roli hrají také vnější faktory, jako je napětí v komunitě, události ovlivňující zemi či region, ze kterého oni nebo jejich rodiče pocházejí, nebo mají přátele či rodinu, kteří se připojili k extremistickým skupinám. Vyzdvihování jednostranných pohledů přispívá k procesu radikalizace.

Nyní můžete otázky opakovat a účastníci se mohou pokusit na ně odpovědět z odborného hlediska s využitím nových znalostí.

- Kteří mladí lidé jsou více ohroženi radikalizací?
- Proč mladí lidé naslouchají radikálům?

Můžete se účastníků zeptat, zda souhlasí s názory odborníků. Pokud ano, jak lze tyto znalosti využít v praktickém životě?

↑ KONEC AKTIVITY 16 ↑

60 min

↓ AKTIVITA 17 ↓

Podívejte se na první dva výukové zdroje vytvořené v rámci projektu HYPER

Simulační zdroje HYPER jsou sadou simulačních zdrojů, které ukazují proces radikalizace v různých kanálech sociálních médií. Zdroje ukazují, jak ti, kteří se snaží radikalizovat zranitelnou mládež, používají všudypřítomné online platformy a nástroje sociálních médií k identifikaci, vyčlenění a dosažení svých zamýšlených cílů.

HYPER poskytuje sbírku informací o všech různých přístupech a metodách používaných těmito radikály a prezentuje tyto postupy jako simulace, které lze použít k výchově a ochraně mladých lidí před touto zákeřnou hrozbou. Simulace pomáhají vybudovat nezbytné porozumění hrozbám,

kterým čelí mladí lidé, a tomu, jak se projevují v dnešních všudypřítomných médiích. Kromě zdrojů simulace poskytuje materiál pro hlubší reflexi sadu 12 zdrojů svépomoci. Tyto zdroje můžete použít vy jako školitelé, ale také přímo vedoucí mladých lidí a rodiče k řešení problémů spojených s radikalizací mládeže. Kromě toho projekt HYPER vyvinul vzdělávací program pro vrstevníky. To může být použito ve vaší práci v první linii k výcviku lídrů mezi mladými.

Průzkum zdrojů simulace HYPER - 1. kolo

Sestavte dvojice účastníků pro zkoumání simulačních zdrojů HYPER

Ve dvojicích prozkoumejte zdroj Hyper - simulace s názvem „jak si uvědomíte, že se radikalizujete“. Diskutujte o následujících otázkách, aby odrážely obsah a přemýšlely o zkušenostech frontových pracovníků s mládeží souvisejících s hrami.

- Jaké jsou vaše vlastní zkušenosti s hraním?
- Jaké jsou vaše zkušenosti s mládeží v souvislosti s hraním?
- Jaké varovné příznaky radikalizace jsou v tomto zdroji zvýrazněny?
- Jaké jsou vaše zkušenosti s varovnými známkami radikalizace pro mládež?
- Jak byste mohli použít tento zdroj při své každodenní práci s mládeží?

Prozkoumejte svépomocné prostředky HYPER - pokračování 1. kola

Vytvořte další dvojice pro zkoumání svépomocných zdrojů HYPER

Ve dvojicích dvou účastníků prozkoumejte hyperpomocný zdroj s názvem „Počítačové hry v procesu radikalizace“.

Diskutujte o následujících otázkách, aby odráželi obsah a přemýšleli o mládeži, se kterou pracujete, a o tom, jak by tento zdroj mohl být pro ně užitečný.

- Jaké jsou vaše vlastní zkušenosti s mládeží v situacích popsanych ve zdroji pro svépomoc?
- Jak můžete posílit vůdce vrstevníků, abyste zabránili radikalizaci hraním v jejich skupinách?
- Jak by tento zdroj mohl být užitečný při vaší každodenní práci?

↑ KONEC AKTIVITY 17 ↑

60 min

↓ AKTIVITA 18 ↓

Prozkoumejte další zdroj simulace HYPER

Průzkum zdrojů simulace HYPER - 2. kolo

Ve dvojicích dvou účastníků prozkoumejte Hyper simulační zdroj o blogech.

Následující otázky pomáhají odrážet obsah a přemýšlet o vašich vlastních zkušenostech týkajících se mládeže a blogů.

- Jaké jsou vaše vlastní zkušenosti s blogy? K jakému účelu je používáte?
- Jaké varovné příznaky radikalizace jsou v tomto zdroji zvýrazněny?
- Máte nějaké zkušenosti s tím, že o tom mluví dospívající?
- Jak byste navázali kontakt s někým, kdo se takto radikalizuje, a co si myslíte, že by se mělo v takovém případě udělat?

Praktická činnost

Případ Leonora Messinger - německá dívka, která se přestěhovala do islámského státu

Moderátorská hra založená na nápadu www.gesichtzeigen.de

Tato praktická aktivita je také součástí programu vzájemného školení, který budou realizovat školitelé absolvující HYPER In-Service Training.

Cílem této aktivity je, aby účastníci mysleli na proces radikalizace. Přemýšlí o známkách radikalizace a uvažují o způsobech, jak zabránit vrstevníkům v zapojení do procesu. Případ Leonory Messingerové je příkladem toho, jak obtížné může být rozpoznávat příznaky a reagovat včas.

Text hry najdete v příručce pro studenty.

Krok 1: Postavte kruh židlí s celou skupinou.

Krok 2: K přečtení článku je zapotřebí jednoho účastníka. Vyberte pro tento úkol jednu osobu.

Krok 3: Ostatní účastníci získají kartu (můžete použít moderátorské karty) a na kartu napíší „Stop“.

Krok 4: Ke shromažďování výsledků na kartách je nutný jeden účastník. Proto jsou na kartách poznámky. Shromážděné výsledky se rozloží na podlahu. Vyberte pro tento úkol jednu osobu.

Krok 5: Nechte odpovědného účastníka přečíst si novinový článek.

Účastníci nyní mohou zastavit čtení pomocí své stop karty, když si myslí, že v příběhu bylo znamení radikalizace. Sbírejte značky na kartách a rozložte je na podlahu.

Krok 6: Dalším krokem je přemýšlet o způsobech reakce a prevenci další radikalizace. Sbírejte návrhy na kartách (použijte jinou barvu) a připojte je ke známkám radikalizace, které jste shromáždili dříve.

↑ KONEC AKTIVITY 18 ↑

60 min

↓ AKTIVITA 19 ↓

Prozkoumejte vzdělávací programy HYPER pro kolegy a rodiče, dobrovolníky a opatrovníky mládeže

V rámci projektu HYPER byly vyvinuty dva vzdělávací programy, které vám pomohou při práci s mládeží a rodiči, dobrovolníky a opatrovníky mládeže. V této aktivitě se podíváme na osnovy a vyvinuté materiály pro tyto části školení.

Vzdělávací program HYPER se skládá z 5 workshopů trvajících 4 hodiny, celkem tedy 20 hodin osobního učení. Cílem tohoto učební osnovy a příručky pro studenty je poskytnout školitelům mládeže materiál a pokyny potřebné k provedení těchto seminářů.

Rozdělte se do 5 skupin. Každá skupina zkoumá 1 dílnu a podpůrné materiály. Stačí projít osnovami a získat přehled. (10 min)

Zahajte skupinovou diskusi tím, že krátce představíte myšlenku každého workshopu a zdůrazníte následující aspekty (každý po 5 minutách):

- hlavní myšlenka workshopu
- metody a materiály

Při prvním dojmu z tohoto tréninkového programu (5 minut) získejte skupinovou baterku.

Výcvikový program HYPER pomáhá rodičům, dobrovolníkům a opatrovníkům mládeže lépe čelit riziku radikalizace mládeže a zvládat tyto rostoucí hrozby. Výcvikový program zahrnuje 15 hodin učení ve třídě a 10 hodin vlastního učení.

Uspořádejte skupinovou diskusi o myšlence školení pro rodiče, dobrovolníky a opatrovníky mládeže (20 min):

- Jaké jsou vaše zkušenosti s nabídkami školení pro tuto cílovou skupinu?
- Jak můžete realizovat toto školení ve svém pracovním oboru?
- Jaké jsou vaše představy o motivaci rodičů a zákonných zástupců k účasti na vašem školení?

Sbírejte osvědčené postupy a nápady ve svítilně a vizualizujte je na předváděcím sešitu nebo poznámkovém bloku.

↑ KONEC AKTIVITY 19 ↑

60 min

↓ AKTIVITA 20 ↓

Celkové hodnocení vzdělávacího programu?

Cílem poslední tréninkové aktivity je vyhodnotit tréninkový program. Dalším cílem je rozloučit se s účastníky a zajistit další možnou spolupráci mezi trenérem a účastníky i mezi účastníky.

K vyhodnocení tréninkového programu můžete použít krátký dotazník, který mají účastníci ve svých příručkách pro studenty. Vysvětlete účastníkům, jak vyplnit dotazník, a požádejte je o vyplnění.

Vyplněný dotazník lze vyjmout z příruček a po vyplnění vám předat. Pokud si účastníci budou přát ponechat příručky neporušené, mohou si pořídit fotografii a fotografii dotazníku vám zaslat na e-mail.

Kromě písemného hodnocení byste měli část závěrečné aktivity věnovat ocenění účastníků za jejich účast. Měli byste zmínit, co se vám jako trenérovi líbilo. Účastníci by také měli mít možnost vyjádřit své pocity a názory na končící vzdělávací program. Můžete je například požádat, aby odpověděli na následující otázky:

- Jak byste hodnotili odchozí vzdělávací program?
- Co se ti líbilo?
- Které z naučených dovedností a znalostí můžete použít ve svém praktickém životě?

Nezapomeňte představit druhou část výcvikového programu. Druhá část obsahuje pokyny a aktivity pro samostatné, samostatně řízené učení. Zahrnuje aktivity po dobu 20 hodin učení. Pomocí druhé části mají účastníci příležitost prohloubit své znalosti získané během tréninkového programu probíhajícího ve třídě.

Nezapomeňte se také rozloučit s účastníky a domluvit jakoukoli další spolupráci mezi vámi a nimi nebo mezi účastníky, pokud o to projeví zájem během vzdělávacích aktivit.

↑ KONEC AKTIVITY 20 ↑

THE PAPER

How Young People are Engaged by Radicals

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

The European Commission support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Project Number: 2018-3-DE04-KA205-017197